

## جبارزاده کلیددار استانداری آذربایجان شرقی شد

بالاخره انتظاریها به سر رسید و دود سفید از دودکش کلبه هیئت دولت بیرون آمد و روحانی کلید استان آذربایجان شرقی را به اسماعیل جبارزاده به عنوان دوازدهمین استاندار آذربایجان شرقی سپرد.



بالاخره دود سفید از دودکش کلبه هیئت دولت بیرون آمد

جبارزاده کلیددار استانداری آذربایجان شرقی شد

بالاخره انتظاریها به سر رسید و دود سفید از دودکش کلبه هیئت دولت بیرون آمد و روحانی کلید استان آذربایجان شرقی را به اسماعیل جبارزاده به عنوان دوازدهمین استاندار آذربایجان شرقی سپرد.

به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، محمد اسماعیل سعیدی رئیس مجمع نمایندگان آذربایجان شرقی گفت: با تصویب هیئت دولت اسماعیل جبارزاده استاندار آذربایجان شرقی شد.

محمد اسماعیل جبارزاده پیش از این در گفت‌وگو با خبرنگار فارس در تبریز گفت: هر زمان به وجود بنده نیاز باشد حاضرم برای خدمت و این امر را بزرگ‌ترین افتخار برای خود می‌دانم که خادم ملت آذربایجان باشم.

اسماعیل جبارزاده کیست؟

«اسماعیل جبارزاده» در سال 1339 در شهرستان خوی از توابع آذربایجان غربی به دنیا آمد. دوران تحصیل را در این شهر سپری کرد و با عضویت در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مدتی را در جبهه‌های جنگ و دفاع از آب و خاک و کیان این کشور پرداخت. او هم مانند بسیاری دیگر از سرداران و مدیران ارشد استان، در لشکر همیشه سرفراز عاشورا سابقه فعالیت دارد. او مسئول بهداری لشکر عاشورا بود.

بعد از پایان جنگ در رشته دکترای علوم آزمایشگاهی از دانشگاه تبریز فارغ التحصیل شد و از همین مرحله بود که پله‌های ترقی را به سرعت طی کرد. ابتدا و به طور همزمان در سال 1378 به عضویت هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز و هیئت علمی انستیتو پاستور ایران درآمد.

اما علاقه او به فعالیت‌های سیاسی سبب شد تا در سال 71 عزم خود را برای حضور در مجلس شورای اسلامی جزم کند. سال 71 برای او خوش یمن بود. چرا که موفقیت بزرگی به دست آورد و در همان اولین سال کاندیداتوری در کسوت نماینده مردم تبریز، اسکو و آذرشهر به مجلس چهارم راه یافت. موفقیتی که تا چهار دوره دیگر یعنی 16 سال بعد هم دوام یافت. شاید در بین نمایندگان مجلس شورای اسلامی، تعداد نمایندگانی که بیش از چهار دوره به مجلس راه یافته باشند انگشت‌شمار باشد و جبارزاده نیز از جمله همان وکلایی است که به این افتخار نایل آمد. از همین رو در سال‌های آخر نمایندگی به چنان اعتبار و جایگاهی دست یافت که برخی از نمایندگان مجلس و حتی رئیس اصولگرای آن از تجربیات و دانش او در مورد برخی آئین‌نامه‌ها و قوانین نظرخواهی می‌کردند.

حداد عادل (رئیس مجلس هفتم) و باهنر (نائب رئیس مجلس) هر گاه جبارزاده اخطار آئین‌نامه‌ای می‌داد و یا در مورد قانون و تبصره‌ای در مجلس تشکیک پیش می‌آمد سراغ جبارزاده می‌رفتند و نظر او را نافذ می‌دانستند.

جبارزاده در مجلس ششم به عضویت هیئت رئیسه مجلس درآمد و یکی از معتمدین رئیس وقت مجلس شد.

او بسیار کم حرف بود، اما وقتی کارت خود را برای تذکر آیین‌نامه‌ای بالا می‌برد قطعاً یک نکته کلیدی را بازگو می‌کرد. در این دوره از مجلس که اکثر تذکرات آیین‌نامه‌ای از سوی هیئت رئیسه ناوارد بیان می‌شد کسی به خاطر ندارد که تذکر آیین‌نامه‌ای جبارزاده ناوارد اعلام شود.

وی از معدود نمایندگان مجلس ششم بود که توانست اعتماد مجدد مردم حوزه انتخابیه تبریز، اسکو و آذرشهر را جلب کند و در کنار محمدرضا میرتاج‌الدینی، اکبر اعلمی و عشرت شایق برای چهارمین بار در سال 83 لباس وکالت تبریزی‌ها را به تن کند.

اسماعیل جبارزاده عضو هیئت علمی دانشگاه تبریز و رئیس مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی ربع رشید تبریز است.

نیم‌نگاهی به پیشینه استانداران آذربایجان شرقی

استان آذربایجان شرقی بی‌گمان یکی از حساس‌ترین استان‌های کشور است که در کانون توجه دولتمردان و سیاستمداران قرار دارد.

در شرح والیان و استانداران پیشین آذربایجان و با مطالعه و کاوش درباره چگونگی انتصاب و اقتضای دوران ماموریت والیان، استانداران می‌توان ویژگی‌های آنها را بنا به مقتضای زمانی در 6 فصل و مقطع تاریخی از اوان سلسله قاجار تا تاریخ 1378 مورد مطالعه قرار دهیم.

1- از سال 1324 هجری شمسی برابر 1228 هجری شمسی تاریخ جلوس ناصرالدین شاه به تخت سلطنت تا سال 1285 هجری شمسی آغاز صدور فرمان مشروطیت به دست مظفرالدین شاه قاجار در این دوران تبریز ولیعهدنشین بود.

استانداری و یا شخصیتی به نام استاندار در میان نبود بلکه ولیعهد از افرادی از اولاد یا بستگان و افراد سلاطین قاجار را به‌عنوان فرمانروا، بیگلر بیگی یا پیشکار بر می‌گزید. بطور کلی در زمان ناصرالدین شاه تبریز ولیعهد نشین بود که ولیعهدها سمت حاکم تبریز را نیز داشتند. اسامی این حاکمان عبارتند از:

- نائب‌السلطنه عباس میرزا

- فریدون میرزا

- قهرمان میرزا

- بهمن میرزا

- حشمت‌الدوله حمزه میرزا

- نصرت‌الدوله

- ناصرالدین میرزا

- رکن‌الدوله

- مظفرالدین میرزا

- موالدوله

- عزیز خان

- میرزا احمد منش باشی

- عین‌الدوله

2- از آغاز صدور فرمان مشروطیت (1285 ه . ش) تا کودتای سوم اسفند 1299 شمسی پس از کودتای محمدعلی میرزا شاه قاجار و دوره استبداد صغیر قیام مسلحانه مردم تبریز به رهبری مرکز غیبی و فرماندهی سردارانی چون ستارخان به پیروزی نزدیک می‌شد دولت استعماری انگلیس از ترس تعمیق انقلاب و گسترش آن به سایر مناطق روسیه تزاری را تحریک نمود که قوای خود را وارد آذربایجان کند در این دوران که در آذربایجان مثل سپهسالار، عین‌الدوله، فخرالسلطنه، تنکابنی و شجاع‌الدوله‌ها از طریق دولت روس گماشته می‌شدند عملاً حافظ منافع شرق و غرب و اعضا یا طرفداران سازمان فراماسونری بودند.

3- از آغاز حکومت کودتاگران سوم اسفند تا سقوط رضا شاه شهریور 1320 شمسی: والیان و استانداران این دوران اکثراً افرادی منفور همچون مستوفی و یا افراد تحمیل شده از طرف وزارت جنگ بودند و استانداران عملاً با توجه به مقتضیات حاکم عاری از قدرت و کفایت بودند.

4- از سال 1320 تا 21 آذر 1325 آذربایجان عملاً در اشغال روس‌ها قرار گرفته و پیوسته دستخوش سیاست‌ها و دست‌اندازی‌های حزب توده و فدائیان و دموکرات‌ها بود در این فاصله آذربایجان مدت‌ها بی‌سرپرست ماند.

5- آغاز پادشاهی منفور محمدرضا پهلوی استانداران دوره سلطنت محمدرضا پهلوی اکثراً ماسونیک یا وابسته به کابینه‌های طرفداران انگلیس و آمریکا و مجری سیاست عمومی دولت‌های وقت در استان بودند امثال دولت‌های ماسونیک - محمدعلی فروغی - علی سهیلی - احمد قوام - محمد ساعد - بیات - حکیمی - صدر - علی منصور - محمد مصدق - فضل‌الله زاهدی - منوچهر اقبال - جعفر شریف‌امامی - علی امینی - اسدالله علم - حسنعلی منصور - هویدا و...

استانداران آذربایجان شرقی بعد از انقلاب

در عصر انقلاب اسلامی استانداران انقلابی و تلاشگر و میهن‌پرست و متدین و پیروان حضرت امام و ولایت فقیه قدم به عرصه نهادند و شمع فروخته ایران را در هر خطه برافروختند.

خطه آذربایجان در تاریخ معاصر، بزرگانی چون امیرکبیر، قائم مقام و مصدق را به خود دیده است.

همه استانداران آذربایجان شرقی

در بیان اهمیت سیاسی آذربایجان همین نکته کافی است که تبریز از زمان صدارت ناصرالدین شاه تا آغاز صدور فرمان مشروطیت ولیعهدنشین بود و والیان و استانداران سرشناسی مانند امیرکبیر، قائم مقام فراهانی، امیرنظام گروسی را در عصر قجر به خود دیده است.

همچنین افرادی مانند فضل‌الله زاهدی، منوچهر اقبال، جعفر شریف‌امامی، علی امینی، اسدالله علم، حسنعلی منصور و هویدا نیز که اغلبشان وابسته به کابینه‌های طرفداران انگلیس و آمریکا و مجری سیاست عمومی دولت‌های وقت در استان بودند در دوران پهلوی بر کرسی استانداری آذربایجان تکیه زده‌اند.

اما در عصر پر طلوع انقلاب اسلامی استانداران انقلابی، تلاشگر، میهن‌پرست، متدین و پیرو حضرت امام(ره) و ولایت فقیه در آذربایجان شرقی قدم به عرصه نهادند که شمع افروخته انقلاب را شعله‌ور ساخته و با خدماتشان منشأ اثر فراوان در این خطه شدند.

رحمت‌الله مقدم مراغه‌ای

رحمت‌الله مقدم مراغه‌ای از اسلاف خانواده‌ای بود که از صدر مشروطیت به جاه و مقامی رسیده بودند و آجودان باش‌ها و حکمرانان و امرای لشگری از این خانواده برخاسته بود. نامبرده از تاریخ ششم اسفند سال 57 با حکم احمد صدر حاج سید جوادی وزیر کشور وقت به سمت استانداری آذربایجان شرقی منصوب شد.

در زمان او تبریز در آتش مبارزات و کشمکش‌ها، قیام‌ها و اعتصابات شعله می‌کشید و به هر بهانه کوچک گروهی علم به دست در خیابان‌ها با شعارهای گوناگون راهپیمایی می‌کردند.

وی در جلسات مکرر و در برنامه‌های تلویزیونی برای آرام ساختن مردم و ایجاد آرامش و امنیت تلاش می‌ورزید ولی طغیان مردم و تلاطم امواج این دریای خروشان فراتر از آن بود که او بتواند به آن فائق آید و لاجرم در نوزدهم خرداد سال 58 استعفا کرد.

نکته جالب توجه اینکه از بین استانداران بعد از انقلاب اسلامی، عکس رحمت‌الله مقدم مراغه‌ای در تالار بزرگ کاخ استانداری آذربایجان شرقی نصب نشده که دلیل آن فعالیت‌ها و مواضع مغایر با اهداف نظام توسط وی بوده است.

نورالدین وحید غروی

به دنبال استعفای مقدم مراغه‌ای در تاریخ بیست و ششم خرداد سال 58 نورالدین وحید غروی با حکم احمد صدراعظم سیدجوادی وزیر کشور وقت به سمت استانداری آذربایجان شرقی منصوب شد.

در زمان استانداری او تبریز وضع آشفته‌ای داشت؛ سازمان‌های دولتی و خود استانداری در آنچنان وضعیت و ثبات و نظامی نبودند. در زمان غروی تلویزیون به دست عده‌ای که بعداً به اعدام محکوم شدند برای مدتی کوتاه تسخیر شد.

در زمان غروی برای تهیه آذوقه مردم با ترکیه قرارداد بسته شد و جاده ترانزیت به حمل گوشت مواد غذایی، نفت و... اختصاص یافت. کمبود سوخت زمستانی در آن سال مزید به علت شده بود و مردم در پمپ بنزین‌ها سر می‌شکستند.

انتخابات اولین دوره مجلس شورای اسلامی در زمان استانداری غروی برگزار شد و در تاریخ بیست و نهم مهر سال 59 استعفا کرد و استعفای او از طرف مهدوی‌کنی وزیر وقت کشور پذیرفته شد.

محمدعلی نژاد سارخانی

نامبرده که سابقه فرمانداری تبریز و نمایندگی مردم تبریز در دوره اول انتخابات مجلس را داشت از تاریخ بیست و نهم مهر 59 با ابلاغ مهدوی‌کنی وزیر وقت کشور به سمت استانداری آذربایجان شرقی منصوب شد.

علی‌نژاد سارخانی در تاریخ سوم خرداد سال 60 استعفا کرد و از سمت استانداری کنار رفت ولی در دوره چهارم انتخابات مجلس با رأی قابل توجه به مجلس راه یافت.

حسین طاهری

حسین طاهری قبل از انتصاب به سمت استانداری عضو کادر علمی دانشگاه علم و صنعت ایران بود.

نامبرده در تاریخ چهارم اردیبهشت سال 60 از طرف آیت‌الله مهدوی‌کنی وزیر وقت کشور به سمت استانداری آذربایجان شرقی منصوب شد.

طاهری در تاریخ نوزدهم دی سال 62 از سمت استانداری آذربایجان شرقی استعفا کرد و از همین تاریخ به سمت استاندار تهران منصوب شد.

امیر عابدینی

در تاریخ نوزدهم بهمن سال 62 با حکم ناطق نوری وزیر وقت کشور از استانداری لرستان خداحافظی کرد و به استانداری آذربایجان شرقی منصوب شد.

عابدینی در تاریخ بیست و دوم اردیبهشت سال 66 هنگام آغاز سومین دوره مجلس شورای اسلامی استعفا کرد و از آذربایجان شرقی رفت. او بیشترین مدت زمان استانداری در آذربایجان شرقی را تجربه کرد و در زمان حاضر مدیرعامل باشگاه فرهنگی ورزشی داماش گیلان است.

اکبر پرهیزکار

اکبر پرهیزکار در تاریخ سوم آذر 66 از طرف سیدعلی اکبر محتشمی وزیر وقت کشور به سمت استانداری آذربایجان شرقی منصوب و مشغول به کار شد.

خدمات پرهیزکار به عنوان استاندار در تاریخ هشتم مرداد سال 71 خاتمه پذیرفت و به سمت رئیس امور شهرداری‌های کشور عازم تهران شد.

استانداران 2 دهه گذشته آذربایجان شرقی

علی عبدالعلی‌زاده، یحیی محمدزاده، محمدعلی سبحان‌اللهی و محمدکاظم معمارزاده و احمد علیرضاییگی اسامی استانداران بعدی آذربایجان شرقی است.